

(સમય : બપોરે ૨ : ૦૦ થી ૫ : ૦૦)

સત્સંગ પ્રાણ - ૨ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

સૂચના :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી ઘોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૬ માર્ચ, ૨૦૨૨ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાનાં પાનાં જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહીં. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘ડમી રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહીં ગણાય. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહીં તથા પોતાની પાસે રાખવાં પણ નહીં.

(વિભાગ - ૧ : બ્રહ્મવિદ્યાનું દર્શન - દ્વિતીય આવૃત્તિ, ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૨)

(કુલ ગુણ : ૧૦૦)

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૮]
નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અક્ષરબ્રહ્મ : એક દસ્તાવેજ પત્રના આધારે

- (૧) ☐ ક્યાં ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને ક્યાં ઘનશ્યામદાસ સ્વામી ?
(૨) ☐ જુગો જુગ જીવો એવા જોગી
(૩) ☐ તેઓ અમારે અખંડ રહેવાનું અક્ષરધામ છે.
(૪) ☐ જેની હોય તે ચાદરો લઈ જાય.

૨. પ્રલય-પ્રક્રિયા

- (૧) ☐ મહાપ્રલય (૨) ☐ નિત્ય પ્રલય
(૩) ☐ આત્યંતિક પ્રલય (૪) ☐ નિમિત્ત પ્રલય

૩. અક્ષરબ્રહ્મ : સચ્ચિદાનંદ ચિદાકાશ તેજરૂપે

- (૧) ☐ તે માયા અને માયાના કાર્યરૂપ અનંત કોટિ બ્રહ્માંડોનો આધાર છે.
(૨) ☐ જે અક્ષરબ્રહ્મ છે તે તો એ ભગવાનને રહેવાનું ધામ છે.
(૩) ☐ અક્ષર એ અસ્થિર છે સનાતન છે, પરમેશ્વરને રહ્યાનું સ્થાનક છે.
(૪) ☐ અક્ષરની સંકોચ ને વિકાસ અવસ્થા થતી નથી, સદાય એક રૂપે રહે છે.

૪. દિવ્યભાવ ન સમજવાથી ખોટ

- (૧) ☐ ભગવાનમાં કુતર્ક થાય તો ભવસાગરને ન તરાય.
(૨) ☐ જેને ભગવાનને જાણ્યામાં સંશય હોય તેનું કલ્યાણ થવું અતિ કઠણ છે.
(૩) ☐ સંતને વિશે દોષબુદ્ધિ કરશે તેને દેહ મૂક્યા સમે બહુ કષ્ટ થશે.
(૪) ☐ ભગવાનનો અભાવ આવે તો જીવ અમાવાસ્યાના ચંદ્ર જેવો થઈ જાય.

પ્ર.૨ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં)

[૧૦]

૧. શ્રીજીમહારાજનું અસાધારણ કાર્ય : આશ્રિતોને કરાવેલી બ્રાહ્મી સ્થિતિ અથવા
૨. અક્ષરબ્રહ્મના સ્વરૂપને સમજવાની અનિવાર્યતા : આત્યંતિક મુક્તિ માટે
૩. શ્રીજીમહારાજ સર્વોપરી : ‘નિષ્કુળાનંદ કાવ્ય’ અને ‘ભક્ત ચિંતામણિ’ના આધારે અથવા
૪. ઈશ્વર અંતર્ગત કોણ કોણ ?

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો.

[૬]

ઉદાહરણ :- “બ્રહ્મરૂપ થકો પ્રત્યક્ષ ભગવાનની ભક્તિ ચંદન, પુષ્પ, શ્રવણ મનનાદિકે કરીને કરે.”

ઉત્તર :- બ્રહ્મરૂપ થઈને પરબ્રહ્મની ભક્તિ - ઉપાસના કરવાનો આદેશ

૧. “નિત્યાનંદ સ્વામીની સમજણ સર્વોપરી છે. અને ઉપાસક તો આવા જ હોવા જોઈએ.”
૨. “ભગવાન પણ પોતાના અક્ષરધામને વિશે મૂર્તિમાન થકા વિરાજમાન છે.”
૩. “જીવ પોતાની ઈચ્છાએ કરીને અથવા કર્મે કરીને કર્મના ફળને ભોગવી શકતો નથી.”
૪. “બ્રહ્મ અને પરબ્રહ્મ : બ્રહ્મ તે ગુણાતીત સ્વામી, પરબ્રહ્મ સહજાનંદ સ્વામી”
૫. “શ્રીહરિના અનુપ્રવેશ વગર આ વૈરાજ પુરુષ ઊભા થવા માટે પણ શક્તિમાન નથી.”
૬. “ઉપાસના હોય ને ઉત્તમ નિર્વિકલ્પ નિશ્ચય હોય તો બધાં આવે.”

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૬]

૧. પરબ્રહ્મનો અક્ષરબ્રહ્મ જેવો અને જેટલો મહિમા અન્ય કોઈ કેમ ન જાણી શકે ?
૨. જીવનું વ્યતિરેકપણું કેવી રીતે છે ?
૩. ગઢડા મધ્ય ૩ પ્રમાણે એ બ્રહ્મ થકી પરબ્રહ્મ જે પુરુષોત્તમ નારાયણ તે કેવા છે ?
૪. શ્રીજીમહારાજે વડતાલમાં પોતાની મૂર્તિ કયા નામે પધરાવી ?
૫. દેહાભિમાન એટલે શું ?
૬. ભગવાન જ્યારે પૃથ્વીને વિશે પ્રત્યક્ષ ન હોય ત્યારે જીવનું કલ્યાણ કેવી રીતે થાય છે ?

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) [૧૦]

૧. શ્રીજીમહારાજે સ્વસ્વરૂપ વિશે કરેલી વાતોનું રહસ્ય : વિભિન્ન પ્રકારના શ્રોતાઓ
૨. જીવન્મુક્તિ

વિભાગ - ૨ : બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર - બારમી આવૃત્તિ, એપ્રિલ - ૨૦૧૮

પ્ર.૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. ભગતજી મહારાજ અને આચાર્ય પુરુષોત્તમદાસજી મહારાજનો સંબંધ ('અમદાવાદમાં અદ્ભુત ઉત્સવ' થી 'જેતલપુરમાં દર્શને' સુધીના જ પ્રસંગો)
૨. ભગતજી મહારાજની વચનામૃત નિરૂપણની છટા ('અભયદાનની લહાણ' થી 'સાધુને વરતાલ વળાવ્યા' સુધીના જ પ્રસંગો)
૩. ભગતજીએ સહેલાં અપમાનો ('એકાંતિક ધર્મ કોને આધારે રહેશે ?' થી 'મહુવાનો માર્ગ સળંગ ચાલુ' સુધીના જ પ્રસંગો)

પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા)

૧. ભગતજી મહારાજે કરાવેલી શાસ્ત્રીજી મહારાજની ઓળખાણ ('મહુવા તરફ પ્રયાણ' થી 'બ્રહ્મરૂપ નહીં થવાય ત્યાં સુધી ભગવાનની મૂર્તિનું સુખ નહીં આવે' સુધીના જ પ્રસંગો)
૨. ભગવાનના ટેડેલ ભગતજી ('ઉપાસનામાં વૈષ્ણવોની રીતે રીત આપણા સંપ્રદાયમાં' થી 'લોકવિરુદ્ધ આચરણ ન કરવું' સુધીના જ પ્રસંગો)
૩. વાંક વિના ભગતજીનું અપમાન : વચનામૃતના આધારે સમજાવો ('આ પ્રાગજી ભગતમાં તમે શું દીકું છે ?' થી 'ગુજરાત તરફ વિદાય' સુધીના જ પ્રસંગો)

પ્ર.૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું)

૧. સત્પુરુષનો હેરો
૨. સહજાનંદ સ્વામીનો કર્યો પણ વિમુખ નહીં થાઉં
૩. ભાદરોડમાં અલૌકિક સુખની લહાણ
૪. મારાં જેને એક વખત દર્શન થયાં હશે, તેને હું અક્ષરધામમાં લઈ જઈશ
૫. તમારી અનાદિની રીત

પ્ર.૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો.

૧. પ્રભુદાસ કોઠારી (મુંબઈ) ('ધામમાં જવાનો સંકલ્પ' થી 'રાજકોટમાં શાસ્ત્રીજી મહારાજને ભગતજીનાં દર્શન' સુધીના જ પ્રસંગો)
૨. માયાતીતાનંદ સ્વામી ('ગોપીઓના જેવી સ્થિતિ' થી 'મહુવામાં ઉપાધિ' સુધીના જ પ્રસંગો)

વિભાગ - ૩ : સ્વામીની વાતો - ૨૧મી આવૃત્તિ, સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૫

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં)

૧. ગોવિંદસ્વામીનો વૈરાગ્ય કેવો હતો ?
૨. શ્રીજીમહારાજનાં ચરણારવિંદ આ પૃથ્વી પર ક્યારે આવ્યાં ?
૩. સ્વામીએ કલ્યાણભાઈ આગળ સત્સંગના મહિમાની શું વાત કરી ?

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો.

(આઠ થી દસ લીટીમાં)

૧. સ્વાદિયા નાગર ભક્તનો સ્વાદ ટળી ગયો.
૨. યમરાજાએ આપેલાં ઝાંઝવાનાં જળ જેવાં પ્રલોભનોમાં નચિકેતા લોભાયા નહીં.
૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી જૂનાગઢમાં આઠ પુરાણી રાખતા.
૪. લોજમાં નીલકંઠવર્ણીએ બાઈ-ભાઈની સભા નોંખી કરી.

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

૧. આજે શ્રીજીમહારાજ કેવી રીતે કલ્યાણ કરે છે ?
૨. સૂક્ષ્મ દેહ ક્યારે જિતાણું જાણવું ?
૩. જન્મોત્તરીમાં ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની આવરદા કેટલા વરસની લખી હતી ?
૪. ગુરુ કર્યા ક્યારે કહેવાય ?

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં)

૧. ખાટલો ચરામાં નાખી આવે
૨. વાંદરાનું આળું
૩. એક રામ નામ બોલવા ન શીખ્યો તો શીખ્યો સર્વે ગયો ધૂરમેં

■ અગત્યની જાહેરાત : તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા મુખ્ય પરીક્ષાના જ ઉકેલપત્રો ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે. <http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>